

ջող ելքը, և վերջապէս պարտութիւնը, ստիպեցին զլոնիայ ուրիշ երեւի անձանց պէս առ ժամանակ մի հեռանալ 'ի հայրենեաց: Ինքը այլևայլ գիրքեր շարագրեց մատակարարութեան և քաղաքական տնտեսութեան վրայ: Յամին 1850 իր հայրենիքը դառնալով, իսկըզբան առանձնացեալ կենաց տուաւ ինքզինքն պարապելով իր ուսմանցը. ապա մեծաւ գործունէութեւն ձեռք զարկաւ ապահովագրութեան ընկերութիւններ հաստատելու, երկաթուղիներ շինելու, և բարեկարգութիւն մտցնելու յարգունիս գրաւեալ ընչից մատակարարութեան մէջ: Լոնիայ իր նուիրակի պաշտօնին շատ ջանաց բարւոքելու եւ ուսմանից վիճակը, մինչև պաշտօնեայ ևս անուանեցաւ ելումտից. բայց ներկայապէս նախագահ է Հունգարիոյ պաշտօնարանին:

ԵՌԱՄՍԵԱՅ ՕՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ԵՐԵՒԵԼԻ ԴԻՊՈՒԱԾՈՅ

ՄԱՐՏ 16. — Ոստունայ դուքսը յանձն կ'առնու սպանիական մասնաժողովոյն նախագահ ըլլալ 'ի վիեննա: — Կը լսուի թէ Խառնազգայնոց ջուր մը կայ 'ի Քաղալոնիա:

— 17. — Մեծ միդիկ Իռլանտացւոց 'ի Հայտ Բարք, Ֆէնիան բանտարկելոց ազատութեանն համար: — Ռէմիւզա երիցս ծափահարուելով Գերմանիոյ հետ եղած դաշնագրութեան աւարտիլը կը ծանուցանէ:

— 18. — Անգղիական լրագիրք կը գովեն զթիէր արտահանութիւնը դաշնագրելուն համար: — Ի Պեռլին նուիրակաց Գահլիճը կը հաւանի եկեղեցական պատժոց: — Ռաբ փոխանորդը կ'ելլէ 'ի Սգրազպուրկէ: — Պէռնայի մարզական վարչութիւնը կ'առաջարկէ գահընկէց ընել քաղաքական իշխանութենէ ապստամբող 27 ծխատէրներ: — Գաղղիական ժողովարանը կը հաւանի Ռուսիոյ հետ թղթատարութեան համար խորհրդակցիլ:

— 19. — Սանդա Քրուզ Կարոլոսեան աւագերէցը 'ի վէրս երկու անձինք հրացան հարուածով սպաննել կու տայ:

— 20. — Արմատական երեսփոխանն Սալմէրոն Գորդեսի նախագահ կ'անուանի: — Իկնադիէֆ 'ի Կ. Պօլիս կը ստորագրէ այն պաշտօնագրոյն՝ որով իրաւունք կը շնորհուի Ռուսաց հաստատուն կալուած ստանալու 'ի Տաճկաստան:

— 21. — Գաղղիական հրովարտակ մը կ'արգելու դէպ 'ի Սպանիա դէնք զրկելը:

— 22. — Գաղղիական երկրէն Գերմանական զօրաց պարպուելուն համար եղած դաշնագրութեան պայմանները երկու կողմանէ փոփոխակի կը ճշդուին:

— 23. — Ռուսը ընդդէմ Խիվայի արշաւելու պատրաստութիւնին կը լմնցընեն, և զօրագունդք ճամբայ կ'ելլեն:

— 24. — Կարոլոսեան ջուրք Լէրիտա և Կէրոնա նահանգաց մէջ քաղաքային շինութեան և յառաջագիւծութեան վերաբերեալ պաշտօնակալաց դիւանները կ'այրեն, և հրացան հարուածովք գերինները կը սպաննեն:

— 25. — Բրուսիական վարչութիւնը քաղաքական օրինաց հակառակող քանի մը եկեղեցականներ կը պատուհասէ: — Բարիզու ոստիկանութիւնը գաղտնի ընկերութեան մը վերաբերեալ 12 անձինք կը բռնէ: — Հարցումն Եղ. Օրպանի Պելճիոյ ժողովարանին մէջ պելճիական պաշտօնակալին ինչպէս ընդունուելուն համար 'ի վատիկան:

— 26. — Կոյուս ուսու օրագիրը կը պնդէ թէ պէտք է պիտիւ բովանդակապէս նուաճել: — Ի Կ. Պօլիս Խտալիոյ պաշտօնակալը կը ստորագրէ այն պաշտօնագրոյն որով իրաւունք կը շնորհուի օտարաց 'ի Տաճկաստան հաստատուն կալուած ստանալու: — Մոյ երեսփոխանը վէրսայլի ժողովարանին կը ներկայացընէ վէրսայլի քաղաքական կարգաւորութեանց պաշտաման վերաբերեալ տեղեկութիւնը:

— 27. — Պէռնսդորֆ կոմսը կը մեռնի: — Կը լսուի թէ Տոն Քարլոս հրաժարեր է, որդւոյն անցընելով ժառանգութեան իրաւունքը: — Աւագը Սիւէգի ջրանցքին մէջ կ'արգելուն ինտիս Խտալիական շոգենաւուն ընթացքը:

— 28. — Կարոլոսեանք քարանաւթ կը գործածեն ընդդէմ դրանց և պատուհանից եկեղեցւոյն Ս. Էւտալտեսայ 'ի Ռիբոլի: Տոն Ալփոնսոս 'ի Ռիբոլի կը մտնէ: — Մօնիդէօր գաղղիական օրագիրը կը հաստատէ Ոլոզակայի հրաժարումն իբրեւ սպանիական դեսպան 'ի Բարիզ: — Ի Մալակա ռամկավարական հաւանքներ հասարակապետութիւն կը հրատարակուի:

— 29. — Ի Մարսիլիա Կազէյ տիս Միտի

բազիրը դատաստանական քննութեան տակ կը ձգուի 'ի նպաստ Կարողութեանց և տորազրութիւններ ժողովել սկըսելուն համար: — Համախմբութիւն խառնազգայնաց 'ի Մատրիտ 'ի յիշատակ Հասարակութեան Բարիգութ: — խառնազգային գլխաւորք 'ի Մատրիտ բռնակամ աշխատութեանց կը դատապարտուին: — Կարողութեանք կը տիրեն Պէրկայի և քարանաւթով զանազան տուններ կ'այրեն:

— 30. — Քաղաքային ներքին վարչութիւնն 'ի Քատիքս հասարակաց դպրոցներու մէջ կրօնից վարդապետութեան ուսումը կ'արգելու: — Ֆիկուէրաս՝ Սէրրանոյի և Դորէզի հետ կը խօսակցի:

— 31. — Վէլարտ ընդհանուր զօրապետ կ'ընտրուի Փաղալոնիոյ 'ի տեղի հրաժարեալ Քոնդէրասի:

ԱՊՐԻԼ. 1. — Տանիմարքի ժողովարանը վարչութեան նկատմամբ անվստահութեան քուէ կու տայ: — Դակայրայ կը ծանուցանէ Ռուսիոյ տէրութեան մէկ շրջաբերականը՝ որով կը հրաժարի աշխարհավարական վերաբերութիւն ունենալ սպանիական արդի տէրութեան հետ: — Քանատայի ծովափանց վրայ կ'ալէկոծի Ատրանտիկ շոգենաւը, և 560 անձինք կը խղզուին:

— 2. — Ի Վիեննա կը սկըսի Յանձնաժողովոց գումարումը. աւստրիական յանձնաժողովը զՇմէրլինկ իրեն նախագահ կ'ընտրէ:

— 3. — Կրէվի դարձեալ նախագահ ընտրուելով Վէրսայլի ժողովարանէն՝ յանձըն չառնուր: — Գերմանիոյ կայսրը կը վաւերացընէ ընտրական վերանորոգութեան խորհուրդը: — Կրիւնէր աւագերէցը հին կաթոլիկք անուանելոց համար եկեղեցական պաշտամունք կատարելուն պատճառաւ կը բանադրուի: — Լէսսէքս կը գանգատի Անգղիոյ դէմ Սիւէզի ջրանցից նեհին դէմ բողոքելուն համար:

— 4. — Պիւֆֆէ՝ ժողովարանին նախագահ կ'ընտրուի:

— 5. — Պիւֆֆէ նախագահն իւր նախագահական առաջին ճառախօսութիւնը կ'ընէ: — Ի Պէլկրատ կը մեռնի ընդհանուր խորհրդոյ նախագահը Պլասնովաց (Blasnovatz): — Հիւսիսային Գերմանիոյ կազեդը կ'ըսէ թէ Աւստրիոյ կայսեր պատասխանը Յանձնաժողովոց ճառից՝ 'ի Պեռլին ուրախալի ընդունելութիւն գտաւ. կը յաւելու թէ 25 տարուընէ 'ի վեր Աւստրիա, Ունգարիա և Գերմանիա ոչ երբեք այսպէս միացեալ եղած են: — Ծորիլլա 'ի Մատրիտ կը հասնի:

— 6. — Պէրկայի անձնատուր ըլլալն

հրամանատարին մատնութեամբը կը համարուի ըստ Մատրիտի կազեդին: — Բարիկու քաղաքային ներքին վարչութեան վերաբերեալ երեք ընտրելոց մէջէն մին պահպանական է և երկուքն արմատական: — Թիէր՝ Պիւֆֆէի յայց կ'ելլէ:

— 7. — Պիւֆֆէ փոխադարձ Թիէրի այցելութիւն կ'ընէ: — Աւստրիական կարմիր պաշտօնագիրքը կը հրատարակուի: — Ռուսիոյ Միլիուդին պատերազմական պաշտօնակալին հրաժարումը կը լսուի: — Հոնկ-Քոնկէն լուր կու գայ հալածանաց հրովարտակաց բարձուելուն և գերեաց ազատուելուն:

— 8. — Նանդի, Մարսիլիոյ, Էքսի քաղաքային ներքին վարչութեան համար ընտրեալքն ամենքն ալ հասարակապետականք են: — Վէրսայլի ժողովարանը Բարիկու համար պատերազմին հատուցմանց 140 միլիոն գումարին կը հաւանի, և 120 միլիոնի կը հանէ ասպատակեալ նահանգացն:

— 9. — Վէրսայլի ժողովարանին յարամայ Յանձնաժողովն Պիւֆֆէի նախագահութեամբ կը գումարուի և կը սահմանէ ամեն չաբաթ օր գումարուիլ: — Սապալս 'ի Բիւխէրտա կը մօտենայ. կանայք կը փախչին, արք կը պատրաստուին յընդդիմադրութիւն: — Քորդէս ժողովարանը Իտալիոյ հետ վաճառականական դաշանց կը հաւանի: — Պրիկէմ Եունկ կը հրաժարի Մորմոնեանց գլխաւոր ըլլալուն իշխանութենէն և ամենայն ստացուածքը կը բաժնէ ընդ մէջ 16 կանանց և 60 որդւոց:

— 10. — Հռովմայ քահանայապետը որ ծանր հիւանդ է կ'ըսուէր, առողջութեանը մէջ կը հաստատուի: — Կարողութեանք Բիւխէրտայի վրայ կը յարձակին, որ դիւցազնաբար դէմ կը դնէ:

— 11. — Պաշտօնական լրագիրն Լիոնի քաղաքային ներքին վարչութեան վերաբերեալ օրէնքը կը հրատարակէ: — Կարողութեանք ետք կը մղուին 'ի Բիւխէրտայէ: — Սէն Մարք Ժիրարտէն կը մեռնի: — Մեծ երկրաշարժ 'ի Ս. Սալվատոր: — Բրուսիա Սդրապուրկի քաղաքային ներքին վարչապետը իշխանութենէ վար կը ձգէ:

— 12. — Ճիաբոն կը խոստանայ բորակ դուրս դրկել 5 առ 0/0 իրաւամբք: — Ի Բանամա խռովութիւն կը ծագի, ուր ժողովուրդը զնախագահը վար կը ձգէ յիշխանութենէ:

— 13. — Դար (Siècle) լրագիրը պաշտպան կը կենայ Պարոտէի ընտրուելուն: — Քանի մը տաճիկ օրագրապետք կ'աքսորուին: — Մոտոքս Հնդիկք յԱմերիկա խաղաղութիւն դաշնագրելու ժամանակ կը վտարանջին:

Քոպի զօրապետն ու Թովմաս աստիկանու-
թեան պաշտօնեայն կը սպաննեն:

— 14. — Ռէմիւզա շրջաբերական մը կը
հանէ զինքն ընտրել ուղղաց: Ժամանակ,
փռանկիա, Ազգային կարծիք և Սահմանադիր
անուն լրագիրք կը գովեն և կը հաւանին
Ռէմիւզայի շրջաբերականին: — Նաբոլէոն
իշխանը շրջաբերական մը կը հանէ առ իւր
ընտրողս ի Քորսիքա:

— 15. — Պարտէ իւր ծանուցագիրը
կը հրատարակէ: — Էսսատ փաշա՝ պա-
տերազմին պաշտօնակալն ՚ի Կ. Պօլիս իշ-
խանութենէ կը ձգուի: — Վոդրէն, Բրէս-
սանսէ և այլք պաշտպան կը կենան Ռէ-
միւզայի ընտրութեան: — Սդրազպուրկի
հասարակութեան խորհրդարանը կը բո-
ղոքէ Լաւդ վարչապետին իշխանութենէ
ձգուելուն համար:

— 16. — Խիվայի խանը քանի մը ազգա-
կանքն ու խորհրդականք կալանաւորել և
գլխատել կու տայ, և ռուս զերիները յ0-
րէմպուրկ կը զրկէ: — Մէքսիկոյի նախա-
գահը իւր սէրը կը յայտնէ առ հասարա-
կապետութիւնն սպանիական: — Արակոյ,
Լանկլուա, և այլք, նեցուկ կ'ըլլան Ռէմիւ-
զայի ընտրութեան:

— 17. — Քէնտէլ Գերմանիոյ պաշտօ-
նակալ կ'անուանուի ՚ի Հռովմ:

— 18. — Երեք քաղաքայիններքին վար-
չապետական խորհրդականք իշխանութե-
նէ վար կը ձգուին ՚ի Սդրազպուրկ:

— 19. — Կը լսուի թէ Ռիչիոդդի Կա-
րիպալտի Լոնտրաէ, և կը կազմէ կամաւոր
զօրաց գունդեր Կարոլոսեանց դէմ արշա-
ւելու համար:

— 20. — Կրէվի Ռէմիւզայի ընտրու-
թեանը պաշտպան կը կենայ:

— 21. — Մեծ խառնակութիւնք ՚ի
Ֆռանքֆորդ գարէջրոյ գնոյն բարձրանա-
լուն համար:

— 22. — Ի Ֆռանքֆորդ խառնակու-
թիւնք կը կրկնուին: — Պահպանասէրք ընտ-
րելի կ'երեցնեն փոխանակ Ռէմիւզայի
զպարոն Սդոֆֆէլ: — Ֆիկուէրաս քանի մը
օրուան համար իշխանութիւնը կը թողու:
— Զեմեադքովսքի Լէմպէրկի քաղաքա-
պետը պաշտօնակալ կ'անուանուի առանց
պաշտօնագրոյ:

— 23. — Աշխարհատեսչական ճառա-
խօսութիւն Կամպէդդայի: — Մարթանօք
(Coup d'Etat) տէրութիւնը փոխելու փորձ
՚ի Մատրիտ:

— 24. — Ի Վիեննա Ատենաժողովը կը
փակուի: — Սպանիական վարչութիւնը կ'ո-
րոշէ լուծել զժողովարանը:

— 25. — Ի Մատրիտ զՔոնգրէրաս

սպաննելու փորձը չիյաջողիր: — Սէրրանոյ
ինքզինքը կ'ազատէ: — Ուղղակա բացար-
ձակապէս կը հրաժարի Սպանիոյ պաշտօ-
նակալութենէն ՚ի Բարիզ: — Պիզմարք կը
ծանուցանէ գաշնակցական խորհրդարա-
նին, թէ պիտի բողոքէ եթէ ըստ մտաց և
առաջարկութեան Յիսուսեանց պապ մ'ըն-
տրուի: — Ի Գերմանիա անկարգութիւնք
կը ծագին գործաւորաց անգործ կենալուն
պատճառաւ:

— 26. — Լայէսդէրի կոմսութեան մէջ
20,000 մետաղափորք գործելէ ետ կը կե-
նան: Անգղիա կը հաւանի Եգիպտոսի դա-
տաստանական վերանորոգութեանը: —
ժիւլ Սիմոն ՚ի Սորպոն ճառախօսութիւն
մը կ'ընէ, և կը պարսաւի յաջակողմեանց
Գաղղիական ժողովարանին:

— 27. — Ի Գաղղիա մեծամեծ քաղա-
քական ընտրութիւնք: Թիէր Ռէմիւզայի
համար քուէ կու տայ: Քուեայք մեծաւ
մասամբ հասարակապետական — արմա-
տականաց համար են: — Ի Քանաւտա ժո-
ղովարանը հնարք կը մտածէ ընդ մէջ Ամե-
րիկոյ և Եւրոպայի եղած հեռաւորութիւն-
քը համառօտելու: — Մատրիտի Ալքատե
Տոն Բասկոյ Մարինա՝ իշխանութենէ կը
ձգուի: — Մեծ իրարանցումն ու շփոթու-
թիւն ՚ի Մէքսիկոյ. Ոազակա կը վտարանջի
և Լոզատոյ ցեղային պատերազմ կը հրա-
տարակէ: — Գերմանիոյ կայսրը Բիէդրո-
պուրկ կը հասնի և իւր կենդանագիրն ու
սուր մը կ'ընծայէ Չարին:

— 28. — Սպանիական գաշնաւորք մեծ
միդիակ մը կ'ընեն ՚ի Մատրիտ: — Կալէսի
իշխանը, Արդուր իշխանը և Տանիմարքայի
իշխանը Վիեննայի արքունեաց յայց կ'ել-
լեն:

— 29. — Պիզմարք և Կորչաքով փոխ-
խակի այցելութեան կ'ելլեն մէկմէկու՝ ՚ի
Բիէդրոպուրկ, — Մատրիտի դքսին սենե-
կապանը ՚ի Ճինեւրա կը կալանաւորուի
գաշնակցական խորհրդարանին հրամանաւ:
— Ի Ֆուլտա Գերմանիոյ եպիսկոպոսաց
համախմբական ժողովը կը բացուի նախա-
գահութեամբ Գոլոնիոյ եպիսկոպոսին: —
Ի Ֆիրենցէ Լ. Քանինայի մարմինը կը փո-
խադրուի յեկեղեցին Ս. Խաչի: — Գար-
ձեալ խռովութիւնք և պայքարումնք կը
հանդիպին ընդ մէջ Յունաց և Լատինաց
Բեթյեհեմի եկեղեցւոյն մէջ: — Բէրուի ու-
սումնաժողովը մեծ գումար մը կը հաստա-
տէ ՚ի Բերու եւրոպացի ուսումնականներ
բերելու համար:

— 30. — Ի Վենետիկ ՚ի յիշատակ Բա-
լէոքաքայի անդրի մը կը կանգնուի: — Լան-
ցա — Սէլլա պաշտօնակալքն Իտալիոյ կը

հրաժարին : — Ի Պեռլին նուիրակաց առանձն եկեղեցական կարգաց վերաբերեալ օրէնքը կ'ընդունի ու կը հաստատէ : — Ի Շամարէ կը մեռնի Պիյէ ծիրանաւորը :

ՄՍՏԻՍ 1. — Աստորիոյ կայսրը Վիեննայի աշխարհահանգէսը կը բանայ : — Ի Պուզրէշ հրամանաւ իշխանին կը խմբուի մեծ սիւնհողը ըստ նոր օրինաց մետրապոլիտներ ու եպիսկոպոսներ ընտրելու համար : — Ի Կ.Պօլիս կը հասնի Աչինի (Atchin) Սուլթանին դեսպանը Բ. Դրան միջամբտութիւնն ստանալու համար Հոլանտիոյ պատերազմին մէջ :

— 2. — Մէնապրէսի դորապետը դէպ 'ի Սդոքոլմ ճամբայ կ'ելլէ գիտալիոյ թագաւորը ներկայացնելու Շուետի թագաւորին պսակման ժամանակ : — Գաղտնի համախըմբութիւնք եպիսկոպոսաց 'ի Ֆուլտա կ'աւարտին :

— 3. — Ճիաբոնի կայսրը ընդհանուր աշխարհահանգէս ընելու միտքը կը յայտնէ 1877ին և տեղեկութիւն հարցնել կուտայ Շվարց պարոնին 'ի Վիեննա : — Եւգինէ գահազիրի կայսրուհին Անգղիոյ թագուհւոյն յայց կ'ելլէ : — Առևտրական տաղնապք Վիեննայու Պորսային մէջ. մեծամեծ սնանկութիւնք և գրեթէ 40 անձնապահութիւնք. 300 միլիոն ֆլորին կը համարուին կորուսեալ դրամազուրիք : — Բէժաչէվիշ՝ խռուաթաստանի Պան ըլլալու իշխանութիւնը չուկեր ընդունիլ :

— 4. — Իտալիոյ թագաւորը պաշտօնակալաց հրաժարումը չընդունիր և կ'աղաչէ զիրենք որ մէջերնին յարմարին : — Ի Գաղղիա ժողովարանին մեծ մասը խորհուրդ կու տայ Թիէրի պաշտօնակալութիւնն պահպանասէր կերպի վերածելու : — 7 Եպիսկոպոսուք 6000 հետևողօք Միլանէն 'ի Քարավաճճիոյ կը պանդխտին : — Տիքսընի կամուրջը անթիւ բազմութեան անցնելուն ժամանակ կը կործանի. հարիւր մեռեալք կը կարծուին : — Հայրն Յակինթոս կը պատարագէ 'ի Ճինեւրո հին կաթոլիկաց համար. 1200 անձինք հանդիսակից կ'ըլլան :

— 5. — Լանցա պաշտօնակալը հրաժարումը Ետ կ'առնու, և Գարանդոյի նաւարանին վրայ խորհած օրէնքը մէկգի կը ձգէ՝ որ պատճառ պիտի ըլլար պաշտօնական տաղնապի և փոփոխմանց : — Ի Բարակուա ապստամբութիւն կը ծագի : — Ի Տարմըշ դատ տէրութիւնը միտքը կը յայտնէ թէ հազիւ 'ի Բրուսիա եկեղեցական օրէնքն հաստատուի վաւերապէս, ինքն ալ այնմ համանման օրէնք պիտի առաջարկէ :

— 6. — Իտալական խորհրդարանին մէջ

կը սկըսի հակաճառութիւնը Հռովմայ գաւառին մէջ եղած կրօնաւորական միաբանութիւնները բառնալու : — Ի Բարիզ նոր ընտրեալ հասարակապետականք կը խընդրեն որ ժողովարանը լուծուի : — Ատլանտիկ 'ի ծանծաղ կը հանուի, 239 դիակունք 'ի ցամաք կը բերուին : — Ի Միւնիխ Լիպիկի անդրի մը կանգնելու համար ստորագրութիւնք կը սկըսին ժողովուիլ :

— 7. — Բ. Դուռը շատ հրանօթներ կը գնէ նաւատորմը զինելու համար : — Անգղիական պանքայից ընկերութիւն մը կ'առաջարկէ ռումբենեան տէրութեան Սեծովուն վրայ նաւահանգիստ մը հաստատելու, որ միանայ Կալացի հետ երկաթուղեաւ : — Պատաժարի կառատորմը և Անտալուսիոյ թղթատարը կ'արգելուին և կը կողոպտին :

— 8. — Թիէր կը ծանուցանէ թէ Գաղղիա միշտ բարեկամ պիտի ըլլայ Հոլանտիոյ եթէ Աչինի նուիրակը գայ կամ չգայ 'ի Բարիզ : — Գերմանիոյ կայսրը Բիէրոպուրկէն կը մեկնի : — Տալմացիոյ Իտալ և Սլաւ սահմանադրական երեսփոխանք կը հաշտին : — Արուեստագիտաց յանձնաժողով մը Բարիզէն ճամբայ կ'ելլէ դէպ 'ի Ռէյմս մեծամեծ ամրաբերդեր կառուցանելու համար :

— 9. — Առևտրական տաղնապն 'ի Վիեննա կը շարունակուի : Պորսայի մէջ սեղանաւորքն Ռոշիլա և Էրսթիլէս կը նախատուին. ոստիկանութիւնը միջամուտ կ'ըլլայ. պայմանագրութիւնք կը հաստատուին ընդ մէջ սեղանաւորաց և տէրութեան՝ ծայրագոյն աղետից յառաջն առնելու համար. տէրութեան ելումուտք գործականապէս նեցուկ կ'ըլլան :

— 10. — Եգուարդ Միլ կը մեռնի յԱւինեոն : — Կարոլոսեանք Իրուն քաղքին մօտերը կ'երևան : — Ռումբենիոյ իշխանը Քոստաֆորուի հրաժարումը կ'ընդունի, և անոր տեղ արտաքին գործոց պաշտօնակալ կ'ըլլայ Բարսեղ Պոէրէսզու :

— 11. — Խառնակութիւնք 'ի Հռովմ. ամբոխ ժողովրդեան կը նախատէ զՄինկէզդի : — Քրիստանիոյ Սյորքիկը կը մերժէ գրամական դաշնագրութիւնն ընդ մէջ Սկանտինաւեան տէրութեանց : — Թղթաբերական դաշինքը ընդ մէջ Իտալիոյ և Գերմանիոյ կը կնքուի 'ի Պեռլին ձեռամբ Տը Լոնէի և Սգեֆանի :

— 12. — Քաղաքական ընտրութիւնք 'ի Սպանիա մեծաւ մասամբ հասարակապետական — դաշնաւորական կ'ըլլան : — Շուետի թագաւորը կը պսակուի : — Եաքուպ Պէյ՝ յատուկ նուիրակ Քաշկարի խանին

կ. Պօլիս կը հասնի: — Ի Մատրիտ կարողութեանց մէկ դաւադրութիւնը կը յայտնուի:

— 13. — Մէնապրէա՝ Սերովբէից կարգի չքանչան կ'ընդունի Շուետի թագաւորէն: — Լորտերու ժողովարանը կը հաւանի յերկրորդ ընթերցման այն օրինաց որ Տըսլիինի համալսարանին համար երգումն 'ի բաց կը բառնայ: — Կամպէդդա ծանուցական ճառախօսութիւն մը կ'ընէ 'ի Քլերմոն — Ֆերրան:

— 14. — Սապալս 800 արամբք 'ի Մագարոյ կը մտնէ և քաղքին վրայ 10,000 տուրս հարկ կը ձգէ: — Դորէզ կալանաւորեալ կը պահուի բանտի մէջ 'ի Ս. Փրանկիսկոս: — Ակրէմոնդէ՝ Քուպայի ապստամբելոց գլխաւորը կը սպաննուի: — Ի Կրաց կը մեռնի պարոն Քիւպէք:

— 15. — Ըստ միջամտութեան Անտրէսի կոմսին՝ Նիկոլա իշխանը յԱւստրիա և յՈւնգարիա ապրող գաղթելոց կը շնորհէ որ ազատաբար 'ի Քարատաղ դառնան: — Գերմանական կայսրութեան Մոնիդէօրլա գիրը եկեղեցական չորս օրինաց վաւերացումը կը հրատարակէ: — Փոփոխութիւն պաշտօնակալաց 'ի Կ. Պօլիս. — Ռորա՝ իտալական խորհրդարանին երեսփոխաններէն մէկը՝ կը մեռնի:

— 16. — Դորէզի առժամանակեայ կալանաւորիլը դատաստանական իշխանութեան հրամանաւ հաստատուն բանտարգելութեան կը փոխուի: — Ի Լուիճիանա ծագած խռովութիւնը բովանդակապէս կը խաղաղի:

— 17. — Կուլարի և Ժիւլ Սիմոնի հրաժարմունքը կ'ընդունուին: — Բէրլէ ներքին պաշտօնակալ կ'անուանուի: — Յ. Ֆրոպլ Suddeutsche Post լրագրին հին խմբագիրը գերմանական հիւպատ կ'անուանուի 'ի Զմիւռնիա: — Կը մեռնի 'ի Հայտէլպէրկ Քուզա նախկին իշխանն Ռումանիոյ: — Բարմայի դքսութեան մէջ յՈրիանոյ լեռ մը ճեղքմամբ կը թաւալի 7-8 միլոն մակերևութի վրայ, մեծաւ կորստեամբ բռնակչաց:

— 18. — Ի Վէրսայլ պաշտօնական տաղնապը կը լմրննայ: — Սպանիական արմատական կուսակցութիւնն 'ի Դերդուլիա համախմբուելով ուղղիչ յաւելումաց ժողով մը կ'անուանէ՝ որոյ անդամք կ'ըլլան Էսթարդէրոյ, Ծորիլլա, Մարդոս, Պէչէրա, Էշակարէյ, Սարտոալ, Լուքա և Իպանէլ:

— 19. — Քապրինէզի յաղթութիւն մը կ'ընէ Կարոլոսեանց դէմ: — Պարսից շահը Մոսքուա կը հասնի:

— 20. — Վէրսայլի խորհրդարանը պաշտօնեաներն անուանել կը սկըսի. ընտրեալ 12 նախագահք աջակողմի կամ աջակողմեան կեդրոնին կը վերաբերին, երկու ձախակողմեան կեդրոնին: Պիւֆֆէ նախագահ կ'ընտրուի խորհրդարանին փոխանակ Մարդէլի: — Բրուսիացւոց Աւագախումբ ատեանը կը փակուի կայսերական ճառախօսութեամբ: — Դրիսդանի Տոն Ալփոնսոս կը յարձակին Սանաքուժա վրայ, որ մոլեգին ընդդիմակալութենէ ետք անձնատուր կ'ըլլայ կենաց ազատութիւն դրելով. 20 հասարակապետական զինուորք հրացանի հարուածով կը սպանուին, այլք պատերազմի գերի կ'ըլլան:

— 21. — Լէսսէբս 'ի Կ. Պօլիս Իկնս դիէֆէն դիջումն կ'ընդունի երկաթուղւմը համար որ 'ի Ռուսիոյ 'ի Հնդկս պիտ երթայ միջին Ասիայէն անցնելով: — Մադէլ փոխան նախագահի կ'ընտրուի: — Գաղղիա վարչութեան նկատմամբ տաղնապալից նշաններ կ'երևան: — Խռովութիւն կը ծագի 'ի Բանամա: — Ռուսք արշաւելով Խիվայի դէմ Քարաքուրումի անապատէն վեր կը յառաջն:

— 22. — Ալեքսանդր Մանցոնի իտալացի անմահանուն բռնաստեղծը կը մեռնի՝ Միլան. ամբողջ իտալիա մեծ ցաւ և սուգ կը ցուցնէ: — Սոլէդդայի մարզը՝ պատժական օրինաց վրայ հակաճառելով մահուան պատիժը կ'եղծանէ: — Գերմանիոյ թագածառանգ իշխանը Վենետիկ կը հասնի և հոն առաջին այցելութիւնը կ'ընէ վանաց Միսթարեանց 'ի կղզին Ս. Ղազարու: Նոյն օրը իտալիոյ թագածառանգ Ումպէրդոյ իշխանն ալ Վենետիկ կը հասնի և երկու իշխանազունք մէկմէկու հետ կը խօսակցին: — Արտաքին արհամարհանաց նշաններ 'ի Ճենովա եկեղեցականաց դէմ: — Շահը հասարակ օրուան դէմ Բիէդրոպուրկ կը հասնի:

— 23. — Բ. Դուռը Բողոքագիր մը կ'ուղարկէ 'ի Հոլանտա Ալինի Սուլդանին դէմ՝ բրած հակառակութեանցը պատճառաւ: — Նուվիլաս զօրապետը երեսէ կ'իյնայ: Բիէրրատ պատերազմական պաշտօնակալին քարտուղար կ'անուանի. Մոնդէյիոյ՝ ծովայնոյն: — Դասալիք գինուորք ոմանք զՏոն Ալփոնսոս սպաննել կը փորձեն, բայց՝ անվնաս կ'ազատի:

— 24. — Գաղղիոյ Ազգային խորհրդարանը Թիէրի հրաժարումը կ'ընդունի և հասարակապետութեան նախագահ կը հրատարակէ զՄաք Մահոն:

— 25. — Գաղղիոյ շատ քաղաքապետք և զանազան երեսփոխանք կը հրաժարին 'ի

պաշտամանէ։ Ի Գաղղիա մեծ բորբոքումն կ'երևի՝ բայց ամենևին խառնակութիւն չի ծագիր։ Ի Լիոն և 'ի Մարսիլիա Պուրպաքի և Էսքիվան զօրահանդէս կ'ընեն յանուն Մաք Մահոնի։ — Ֆիրենցէի քաղաքական ներքին կարգաւորութեան վարչութիւնը պ'անցնոն 'ի Պանթէոն Ս. Խաչի թաղել կ'առաջարկէ։ այլ հանգուցելոյն ազգատունը չընդունիր, կանխաւ հաւանած ըլլալով որ թաղուի Միլանու նոր գերեզմանատան մէջ, 'ի Ֆրամետիոյ։

ԱՇԽԱՐՀԱՀԱՆԴԵՍ ՎԻԵՆՆԱՅ

Ահա իրաւընէ համազգային աշխարհահանդէս մը, աշխարհահանդէս՝ որ ամփոփէ յինքն երկրագնացոյս մտաց և ձեռաց արդիւնքներն։ աշխարհահանդէս՝ զոր կրնամք կոչել իրաւապէս մանրացոյց մարդկային մտաց։

Մինչև ցայսօր այնպէս կը կարծուէր որ Լոնտրա ու Բարիզ քաղաքներն միայն արտունութիւն ունին աշխարհահանդէս գումարելու։ այս օրուան օրս ոչ թէ Բարիզ կամ Լոնտրա՝ այլ Վիեննա կը հնչէ ամենուն բերանը։ Ուրեմն կրնամք ըսել որ Սէտան կերպով մը փոխեց աշխարհիս ծանրութեան կենդրոնը, և այս փոփոխութիւնը յօգուտ Գերմանիոյ եղաւ։

Բայց Աւստրիա յառաջ քան Գաղղիոյ յետին աղէտից ժամը հնչելուն, աշխարհահանդիսին պատրաստութիւններն սկսեր էր։ Եւ թէ 1866 ամին, Վիեննա քաղաքագիտական բաժանմամբ ոչ ևս էր Գերմանիա, այնպէս որ այժմեան աշխարհահանդիսին մէջ որ բացուեցաւ 'ի մայրաքաղաքն Աւստրիո—հունգարական Պետութեան, Գերմանիա ամենևին փառաց մաս չունի։ Սատովայի և Սէտանի յաղթանակաց պսակէն ետքը, Գերմանիա խաղաղութեան պսակին կը փափաքի։ Բայց ինչպիսի յաղթութիւն, յորում յաղթականը չունի այժմ յաղթեալ, այլ յաղթեալին վրայ յաղթականի յառաջադիմութիւն և պայծառութիւն կը նշմարէ։

Իրաւ է որ Աւստրիա պարտեցաւ 'ի Սատովա. բայց դիտցաւ կանգնել ինքզինքը և մեծաքայլ յառաջադիմել. և ցուցնելու համար աշխարհի որ թէպէտ յաղթեցաւ նիւթապէս մեծագոյն զօրութեան առջին, այլ տակաւին զօրաւոր է բարոյապէս, որոշեց և բացաւ իր մայրաքաղաքին մէջ 'ի Վիեննա աշխարհահանդէս մը, որ անցոյց զանցոյց ամենայն մասամբ մինչև հիմա եղածները. և այս վախճանիս հասնելու համար Պետութիւնը և Ընկերութիւնը ձեռք ձեռքի տուած ամենայն միջոց բանեցուցին։

Աշխարհահանդէսն բացուեցաւ 'ի Բրադէր, որ Վիեննայի մէջ այսպիսի գործոյ համար ամենէն ընդարձակ և և յարմար տեղն է. և մեր առաջիկայ պատկերն անմիջապէս նոյն տեղը կը ներկայացընէ։ 1854 ամին Լոնտրայի աշխարհահանդէսն 81,594 քառակուսի մէդր տեղ կը գրաւէր. Բարիզու Ելիսեան դաշտինը յամին 1855, 103,156 քառակուսի մէդր։ Դարձեալ Լոնտրայինը յամին 1862, 186,125 մէդր քառակուսի տեղ, բայց վերջին Բարիզու աշխարհահանդէսն յամին 1867 Արէսեան դաշտին մէջ, կը գրաւէր 441,750 քառակուսի մէդր տեղ։ Բայց քան զասոնք ամենքը գերազանցեց Վիեննայի ներկայ աշխարհահանդէսն, որ 2,330,631 քառակուսի մէդր տեղ կը գրաւէ, որով հնգապատիկ աւելի կ'ըլլայ քան Բարիզու վերջին աշխարհահանդիսին գրաւած միջոցը։

Այս մեծագործ շէնքին առաջնորդութիւնը յանձնուած էր կարողոս Հասէնավէր ճարտարապետին որ գեղեցիկ կերպով աւարտեց։ Մեծ Բոլորաձևը որ բոլոր երկաթաշէն է, և կը կշռէ 40,000 կենդինար, գլխաւոր շէնքին կեդրոնական մասը կը ձևացընէ. և այս Բոլորաձևին տարածոցն է 107.83 մէդր, և բարձրութիւնն 81.1 մէդր։ Հսկայաձև գմբէթ մ'ալ ունի, որուն մեծութիւնն է 102 մէդր, որ է ըսել, աշխարհիս մէջ եղած ամենամեծ գմբէթէն, որ է Հռովմայ Ս. Պետրոսի գմբէթը, կրկին ան.